

[Lasse Budtz]

nen ser ud i dag, er NATO-svaret altså 572 raketter med et enkelt kernevåben mod mindst 750 kernevåben på den sovjetiske side.

Socialdemokratiet har ved adskillige lejligheder i internationale fora slået til lyd for, at USA under de kommende forhandlinger som repræsentant for de vestlige lande forsamlede i NATO må vise den størst mulige bevægelighed og bør tilstræbe en såkaldt nulløsning, hvilket indebærer, at vi helt undgår opstilling af vestlige raketter, men også, at Sovjet til gengæld fjerner sine.

Nogle vil naturligvis kalde det et urealistisk mål; det bør ikke desto mindre prøves.

Det næste mål bør være det simpelt hen lavest mulige loft over raketantallet på begge sider, og i den forbindelse bør det efter socialdemokratiets opfattelse være Vestens holdning, at vi ikke nødvendigvis behøver at have nøjagtigt det samme antal raketter eller nøjagtigt det samme antal kernevåbensprængladninger som Sovjet.

Som krigsafskrækkende middel kan vi klare os med mindre, al den stund der allerede findes atomvåben nok i denne verden til, at vi alle kan blive udslettet, alle som én, et sted mellem 30 og 50 gange, og 50 gange er mere sandsynligt end 30.

Denne bevægelighed i den vestlige holdning indebærer, at det i virkeligheden er Sovjet, der bestemmer, hvor mange mellemdistanceraketter der endnu skal opstilles i Europa. Er Sovjet villigt til begrænsninger, må Vesten være villigt til lignende forholdsmæssige begrænsninger, taget med udgangspunkt i de tal, jeg allerede har nævnt. Hvis Sovjet helt vil undgå en vestlig opstilling, ved det altså, hvordan dette kan ske. Det er Sovjet, der bestemmer.

Jeg minder om, at en række vestlige udenrigsministre og forsvarsministre, bl. a. den vesttyske udenrigsminister, Genscher, har givet udtryk for samme opfattelse, og det er stort set også de samme signaler, der kom ud fra forsvarsministrenes møde i Skotland.

Det bør tilføjes, at vi i socialdemokratiet med stor interesse har noteret os de synspunkter, den rumænske præsident har givet udtryk for, især om reduktionens nødvendighed naturligvis.

Der er ikke tvivl om, at de såkaldte TNF-forhandlinger, som de kaldes i det udenrigsministerielle sprog, bliver langvarige, kompli-

cerede, ja, måske endog skæbnesvangre, og muligvis er det de mest afgørende forhandlinger, der er ført mellem Øst og Vest efter anden verdenskrig.

Selv ønsker vi som bekendt ingen af disse våben, hvilket er en bekræftelse af den politik, danske regeringer har ført siden begyndelsen af 1950'erne, og for god ordens skyld gentager jeg, at vi som bekendt også tager afstand fra neutronbomben. Hele Norden er reelt en atomvåbenfri zone, men vi er omgivet af atomvåben, og midt i zonen befinder der sig stærke sovjetiske atomvåben, hvilket må tages med i betragtning, når hele problematikken skal bedømmes.

Skal en formalisering af Norden som en atomvåbenfri zone finde sted, bør det efter socialdemokratiets opfattelse ske i en større europæisk sammenhæng, forstået således, at man kunne tænke sig, at tilgrænsende områder blev inddraget i en formaliseret zone. Ellers skabes der ikke den sikkerhed, som enhver form for nedrustning bør ledsages af.

Socialdemokratiet har noteret sig med tilfredshed, at de nordiske udenrigsministre for nylig i fællesskab erklærede sig parate til at fortsætte undersøgelserne af muligheden for at gennemføre en formalisering af en nordisk atomfri zone i en større europæisk sammenhæng. Vi er da også tilfredse med, at Sovjets præsident, Leonid Bresjnev, har vist en vis imødekommenhed over for tanken, nemlig at det eventuelt kunne komme under overvejelse at inddrage tilgrænsende områder.

Men når russerne har udtrykt, at der foreligger et konkret sovjetisk forslag om en nordisk zone i en større europæisk sammenhæng, bliver vi nødt til at spørge: hvilket forslag? Vi kender det ikke. Vi har kun noteret os, at der er fremsat nogle tanker, og samme holdning er kommet til udtryk i de øvrige nordiske lande.

Skulle der vise sig muligheder for gennemførelsen af en formalisering af en nordisk atomfri zone i en større europæisk sammenhæng, kan de nordiske lande efter socialdemokratiets opfattelse logisk nok ikke blot føre bilaterale eller ensidige forhandlinger med Sovjet om dette spørgsmål. Danmark er medlem af den sikkerhedspolitiske ordening, der hedder NATO, som vi er traktatmæssigt bundet til, og som et stort flertal i dette ting fortsat støtter. Skulle vi nå til den lykkelige situation, at der var realistiske muligheder